

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
4/2025	Kommunestyret	20.02.2025

Saksbehandler: Kristin Sandaa
Hjemmel:

Etablere eldreklynge Øresvik

Kommunedirektørens innstilling:

1. Administrasjonen fortsetter jobben med etablering av eldreklynge i Øresvik. Dette inkluderer søknad til Husbanken, etablering av 2 nye boliger som bygges sammen med eksisterende kommunale boliger/leiligheter, og med tilhørende hage, fellesrom og personalbase.
2. Eldreklyngen etableres med bemanning på dag- og kveldstid, jf. alt. 2.
3. Drift av eldreklyngen finansieres gjennom tilførsel av midler til rammen for helse- og omsorgstjenesten jf. alt 2 med beløp kroner kr. 1 598 868,41 eller tilsvarende etter årlig indeksregulering av lønn. Finansieringen av drift tas inn som økning av rammen i budsjett for 2026 og påfølgende år.
4. Utgifter til drift av bygg, vedlikehold og etablering av boligene vil komme i tillegg og vil bli presentert politisk etter at søknad er behandlet hos Husbanken.
5. Kommunestyret bevilger inntil kr. 500 000,- til ekstern bistand for å utarbeide et mulighetsstudie og anbudsdokumenter for byggdelen av prosjektet.

Saksopplysninger

Kommunestyret har i møte 17.12.2024 vedtatt følgende:

- *Kommunestyret ber om sak til første kommunestyremøte 2025 om etablering av eldreklynge i Øresvik.*
- *Eldreklyngen skal inneholde:*
 - 4 bemannede omsorgsleiligheter
 - Felles oppholdsrom, eventuelt også med kjøkken
 - Ansattbase
 - Felles opparbeidet hage/uteområde
- *Kommunestyret ber om at det ses på mulighet for at eldreklyngen etableres i forbindelse med allerede etablerte trygdeboliger i Øresvik.*
- *Administrasjonen bes å utrede beste mulige finansieringsmodell inkl. eventuelle tilskuddsordninger for prosjektet.*

Rødøy kommune har allerede en desentralisert modell for levering av sine helse og omsorgstjenester ved at vi tilbyr institusjonsplasser ved to ulike lokasjoner i kommunen. Begge disse må til enhver tid være oppbemannet for å kunne ivareta institusjonspasienter på en forsvarlig måte etter gjeldende lovverk. Dette innebærer også at ved en del sykefravær, eller ved utfordringer ved rekruttering til stillinger, må vi leie inn sykepleiere fra byrå for å kunne ivareta kommunens forpliktelser til å levere

faglig forsvarlige tjenester til sine pasienter og innbyggere. Dette gir ofte utfordringer i forhold til økonomi da innleie fra byrå er vesentlig mer kostbart enn annet personale.

Ved etablering av nye bemannede omsorgsboliger eller eldreklynger må det derfor vurderes hvilke typer tjenester Rødøy kommune skal levere der.

Siden Rødøy kommune allerede tilbyr institusjonsplasser ved to ulike lokasjoner i kommunen, er det ikke faglig eller økonomisk forsvarlig å anbefale å legge opp ny lokasjon for tjenester som vil utløse behov for innleie fra vikarbyrå ved fravær eller vansker med rekruttering. Stillinger ved Øresvik krets har tidligere vist seg vanskelige å rekruttere til, og det bør derfor ved denne etableringen legges opp til å levere tjenester som ikke setter Rødøy kommune i en situasjon hvor vi risikerer ytterligere behov for innleie fra byrå for å sørge for forsvarlige tjenester.

Samtidig vil det ved en slik etablering også være en avveining opp mot når og på hvilket tidspunkt i eget helse- og aldringsforløp innbyggere er villige til å bytte bolig for å kunne etablere seg i omsorgsbolig dersom det er begrenset hvilke tjenester de skal kunne motta der. Det bør derfor søkes å legge opp til daglig bemanning på disse omsorgsboligene om det skal være et hensiktsmessig tilbud til Øresvik krets sine innbyggere. Det er nærliggende å anta at ved for lavt tjenestenivå i boligene vil skrøpelige eldre og pleietrengende reservere seg fra å flytte inn i boligene på et tidlig nok tidspunkt til at de kan nyttiggjøre seg tjenestene som kan leveres der.

Ved gjennomgang av kretsens tjenestemottakere ser vi at per dags dato leveres følgende tjenester fra base ved Alderstun til Øresvik; praktisk bistand, helsetjenester i hjemmet, psykisk helsetjeneste og omsorgsstønad. Ved en gjennomgang fremkommer det at disse mottakerne får tjenester tilsvarende rundt 11 timer pr uke, fordelt på 4 timer tjenester levert fra Alderstun, og resten i form av omsorgslønn. Dette fremstår som noe lavt nivå på omfang av tjenester ut fra funksjonsnivå på tjenestemottakerne, men er innenfor forsvarlighetskravet. Ved et høyere nivå av tjenestetildeling ut fra økning i vedtak, kan vi tenke oss at tjenestebehovet i kretsen kan ligge på maksimalt 5 timer pr dag ut fra dagens behov.

Dette er ekskludert tjenestelevering fra psykisk helsetjeneste. Forøvrig skal disse tjenestene da omfatte hjemmesykepleie, praktisk bistand og erstatte de tjenestene som i dag leveres i form av omsorgslønn.

Behovet for tjenester hos innbyggere i Øresvik krets vil til enhver tid være i forandring ut fra hvilke innbyggere som bor der og hvilken helsetilstand disse har. Ved søknad om tilskudd fra Husbanken skal det fylles ut en behovsmelding og denne er også styrende for hvor store tilskudd Rødøy kommune får fra Husbanken. Ved søknad til Husbanken må derfor dagens behov være utgangspunktet for hva som legges inn i denne meldingen. Informasjonen som legges inn i denne vil da være avgjørende for hvor stor dekning av utgiftene ved bygging/ombygging Rødøy kommune vil få utbetalt.

Det vil her være naturlig å trekke ut institusjonspasienter fra denne behovsmeldingen da disse ikke er i målgruppen for denne etableringen. Det vil derfor være dagens hjemmeboende brukere av helse og omsorgstjenester og deres gjeldende vedtak som vil bli lagt til grunn. Slik situasjonen er i dag vil vi derfor rapportere om 11 timer behov per uke med en estimert økning opp til 35 timer per uke.

35 arbeidstimer per uke tilsvarer ett årsverk i turnus. Det vil ikke være ett alternativ å bare ansette en person i 100% stilling for å dekke opp dette behovet. Dette på grunn av:

- Sårbarhet i stillingen ved ferie og annet fravær
- Manglende bemanning på helg da det ikke kan lages en turnus hvor ett menneske skal jobbe syv dager per uke

Ett alternativ for å redusere utgiftene ved drift av disse omsorgsboligene kan derfor være å lyse ut flere mindre stillinger. Dette vil være i strid med anbefalt helhetskultur, og vil kunne gi utfordringer ift. å rekruttere kvalifisert personell til små stillinger.

Ved etablering av disse boligene i eldreklyngen på Øresvik står vi derfor igjen med følgende tre bemanningsalternativer:

Alt. 1: Heldøgns bemanning

Etablere eldreklynge Øresvik

Beboere ved eldreklyngen i Øresvik vil da ha tilgjengelig personale døgnet rundt og man kan da tildele tjenester til mer pleietrengende brukere.

En slik etablering vil koste estimert kroner:

Beregning kostnad drift 24/7						
	Døgn timer	Årstimer	Kostnad		Årsverk	
Timer tjeneste	5	1775	569224,75	569230,769	0,96153846	
Bemanning	25	9125	2926296,25	2926327,19	4,94312026	
Reduksjon						
Omsorgslønn	-0,6	-219	-56909,34			
	Driftkostnad		2869386,91			

Alt. 2: Bemanning dag/ aften

Beboerne i eldreklyngen vil da ha tilgjengelig personale fra ca. klokken 08.00 på morgenen til klokken 23.00 på kvelden. Ved en slik type bemanning vil beboerne få hjelp til morgenstell, middag og kveldstell, noe som ofte er sentrale tidspunkt på døgnet hvor skrøpelige eldre og pleietrengende ofte har behov for assistanse. De vil ikke ha tilgjengelig personale på natt.

En slik etablering vil koste estimert kroner:

Beregning kostnad drift 0800-2300						
	Døgn timer	Årstimer	Kostnad		Årsverk	
Timer tjeneste	5	1775	569224,75	569230,769	0,96153846	
Bemanning	15	5475	1755777,75	1755796,32	2,96587216	
Reduksjon						
Omsorgslønn	-0,6	-219	-56909,34			
	Driftkostnad		1698868,41			

Alt. 3: Bemanning dag

Beboerne ved eldreklyngen vil her kunne få tjenester daglig, men ikke gjennom større deler av døgnet. Tjenestetilbudet vil i hovedsak kunne gis på dagtid. Beboerne vil da kunne få hjelp til morgenstell og middag, men vil ikke få hjelp til kveldstell og mat etter klokken 15.30. Det vil være naturlig at de eldre må være mer funksjonsfriske for å kunne nyttiggjøre seg et slik tilbud.

En slik etablering vil koste estimert kroner:

Beregning kostnad drift 0800-1530						
	Døgn timer	Årstimer	Kostnad		Årsverk	
Timer tjeneste	5	1775	569224,75	569230,769	0,96153846	
Bemanning	7,5	2737,5	877888,875	877898,158	1,48293608	
Reduksjon						
Omsorgslønn	-0,6	-219	-56909,34			
	Driftkostnad		820979,535			

Det vil i alle tre alternativene i tillegg til besparelse i form av redusert bruk av omsorgspenger, være noe besparelse i form av redusert belastning på omsorgstjenesten som ytes fra Alderstun. (P.t. ca. 20% stilling/100 000,- i lønnsmidler).

Valg av alternativ og økonomiske konsekvenser

Det vil som tidligere nevnt være en avveining opp mot når og på hvilket tidspunkt i eget helse- og aldringsforløp innbyggere er villige til å bytte bolig for å kunne etablere seg i omsorgsbolig dersom

det er begrenset hvilke tjenester de skal kunne motta der. Det bør derfor søkes å legge opp til daglig bemanning på disse omsorgsboligene om det skal være et hensiktsmessig tilbud til Øresvik krets sine innbyggere. Alternativ 2 er tilbudet som etter kommunalsjefens vurdering bør velges. Dette da tjenester på dagtid vil redusere det faktiske tjenestetilbudet som flere av brukerne i kretsen får i dag gjennom bruk av omsorgsstønad.

Uavhengig av bemanning det legges opp til ved oppstart vil dette selvsagt være mulig å endre etter hvert som behovet for tjenester i Øresvik krets endrer seg. Det er allikevel grunn til å avklare kostnadsnivået for denne etableringen i forkant da det må legges noen føringer for hvordan tjenestene ved eldreklyngen skal dekkes inn økonomisk. I et økonomisk perspektiv blir det også et spørsmål om vi heller i starten må legge opp til bemanning tilsvarende alt. 3 som er det rimeligste alternativet.

Slik administrasjonen vurderer saken må kostnadene på drift av eldreklyngen i Øresvik dekkes opp gjennom ett av to alternativer:

1. Tilførsel av midler til budsjettet likt vedtatt modell for drift av tjenester. Tjenestene kan da gis uten at det får konsekvenser for andre tjenester eller måten disse blir gitt på i Rødøy kommune i dag.
2. Innenfor eget budsjett. Etableringen av eldreklyngen i Øresvik vil da få konsekvenser for dagens struktur på helse- og omsorgstjenester, og det vil utfordre fortsatt drift av to lokasjoner for institusjonsplasser.

Etablering nye bygg

Vedtaket fra kommunestyremøtet i desember 2024 beskriver:

- 4 bemannede omsorgsleiligheter
- Felles oppholdsrom, eventuelt også med kjøkken
- Ansattbase
- Felles opparbeidet hage/uteområde,

Det er også tatt med at det skal ses i sammenheng med allerede etablerte områder hvor kommunen allerede har etablerte boliger.

Vi har sett på å etablere 2 eller 4 nye boliger, og har brukt malen på de boligene kommunen har bygd de siste årene.

I tidlig fase på dette prosjektet kan vi bruke sjablongkostnader med etablering boliger, til en pris på anslagsvis 40 000 kr/kvm.

4 boliger på anslagsvis 60 kvm, felles oppholdsrom på anslagsvis 120 kvm, ansatte base på 70 kvm gir et samlet areal på 430 kvm, og total bygge kostnad kommer da på anslagsvis 17,2 MNOK. Legger vi til 20% usikkerhet kommer vi på 20,6 MNOK. I tillegg til dette kommer opparbeidelse av hageområde og felles uteområde, estimert til 1,4 MNOK, og gir en total bygge kostnad på kr 22 MNOK.

Det er ikke tatt med kostnader til erverv av grunn eller til regulering av området. Det er i utgangspunktet ikke sett på lokalisering av området, foruten om å forsøke å sette sammen to nye boliger med eksisterende boliger.

Hvis man klarer å kombinere to boliger med to eksisterende boliger vil denne reduksjonen på kostnader komme på anslagsvis 2,0 MNOK. Det økonomiske innsparingspotensialet med å kombinere nye bygg med eksisterende bygg blir relativt beskjedent. Det kan imidlertid være andre årsaker som taler for å etablere 2 og ikke 4 nye boliger, bl.a. i forhold til å kunne plassere nye boliger ved en etablert møteplass (Helsehuset), og i forhold til allerede opparbeidet infrastruktur i området. Det må gjøres nærmere vurderinger av grunnforholdene før en kan foreslå den beste plasseringen for eldreklyngen.

Sammendrag

Det planlegges etablert to nye omsorgsboliger i Øresvik krets. Administrasjonen fortsetter jobben med å etablere dette.

Vurderinger

Administrasjonen vurderer at denne endringen i hvordan omsorgstjenester nå skal tilbys i Rødøy kommune bør ta høyde for at rammene for området også må økes slik at etableringen av disse omsorgsboligene ikke får konsekvenser for hvordan omsorgstjenester tilbys i andre kretser. Midler til drift av disse boligene bør derfor tilføres som friske midler til tjenesten.

Konklusjon og anbefaling

Etablering av eldreklynge i Øresvik krets vil i utgangspunktet virke fordyrende på driftsnivået av helse- og omsorgstjenester i Rødøy kommune.

I årene framover mot 2030, og i årene etter dette går vi imot en periode med stor mangel på arbeidskraft hvor særlig helse og omsorgstjenester vil merke mangelen på kvalifisert personell. I dette perspektivet ville det være proaktivt å samle kompetanse i istedenfor å spre den ytterligere. Risikoen ved denne etableringen vil kunne være utfordringen med å til enhver tid ha på plass kvalifisert arbeidskraft, med en mulighet for at det kan bli vanskelig å drifte omsorgsboligene på en forsvarlig måte etter at de er bygget.

Ved etablering av omsorgsboligene til tross for dette, anbefales det at driften av disse ikke får konsekvenser for hvilke tjenester som tilbys i andre kretser og at driften finansieres gjennom økt ramme for området. Alternativt kan det vurderes en strukturendring hvor vi tilbyr institusjonsplasser kun ved et omsorgssenter, og at en omgjør et av omsorgssentrene til bemannede omsorgsboliger.

Det gir anslagsvis relativt liten besparelse å bygge to i stedet for 4 nye boenheter. Det vil imidlertid kunne være andre begrunnelser som variasjon i boligtype, plasseringsmuligheter ved etablert møteplass m.m. som gjør dette hensiktsmessig. Samtidig må grunnforholdene undersøkes nærmere. Det anbefales derfor å utrede plasseringen nærmere før endelig avgjørelse om dette tas.

I den videre prosessen vurderes det hensiktsmessig å budsjettere med ekstern bistand til å utarbeide et mulighetsstudie og anbudsdokumenter for byggdelen av prosjektet. Dette vil sikre nødvendig framdrift.

Rødøy kommune, 03.02.2025

Harald Einar Erichsen

Kommunedirektør

Kristin Sandaa

Kommunalsjef helse og omsorg

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 	<i>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</i>
8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 	<i>Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.</i>
9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 	<i>Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.</i>
10 MINDRE ULIKHET 	<i>For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.</i>